

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ „ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН“

29.7.2025 г.

Х БДЗБР

Към П-10-3-[1]/29.07.2025

Signed by: MAKEDONKA GEORGIEVA GRAHOVSKA

ДО
Г-ЖА МИЛЯ ДИМИТРОВА
ГЛАВЕН ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ ПИК
МОСВ

София, 1000

бул. „Кн. Мария Луиза“ №22

На Ваш изх. №95-00-5898-16/18.07.2025г.

Относно: *Задание за определяне на обхвата и съдържанието на доклад за екологична оценка на проект на Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България – актуализация 2024 г. и схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересуваните органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от плана*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДИМИТРОВА,

В изпълнение на разпоредбите на чл. 19а, т.3 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредба за ЕО)*, Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ изразява следното становище по изготвено задание за обхват и съдържание на доклад за екологична оценка на проект на Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България – актуализация 2024 г. и схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересуваните органи и трети лица:

1. Проектът на актуализиран Интегриран национален план „Енергетика и климат“ (ИНПЕК) отразява по-високите цели, поставени с Европейската зелена сделка и Европейския закон за климата, Пакета „Готови за 55“, Плана REPowerEU, както и последния доклад за България в рамките на Европейския семестър. Документът определя националните цели по петте измерения на плана до 2030 г. – декарбонизация, енергийна ефективност, енергийна сигурност, вътрешен енергиен пазар, както и научни изследвания, иновации и конкурентоспособност. Предвидени са подходящи политики и мерки за постигане на декарбонизирана, устойчива и гъвкава енергийна система по разходоефективен начин, при отчитане на националните особености и нуждата от осигуряване на целенасочени мерки и стимули за постигане на амбициозните европейски климатични цели до 2050 г. Стимулиране на нисковъглеродното развитие на икономиката,

както и конкурентоспособна и сигурна енергетика са сред основните цели в областта на енергетиката, заложи в ИНПЕК. Планът цели също повишаване на енергийната ефективност, намаляване на въглеродните емисии и на зависимостта от внос на горива и енергия, както и гарантиране на енергия на достъпни цени за всички потребители.

До 2030 г. България трябва да постигне 34.48% дял на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия, е предвидено в актуализирания ИНПЕК. За сектор електрическа енергия този дял е 55.51%. Основните цели, заложи в ИПЕК са:

- стимулиране на нисковъглеродно развитие на икономиката;
- развитие на конкурентоспособна и сигурна енергетика;
- намаляване зависимостта от внос на горива и енергия;
- гарантиране на енергия на достъпни цени за всички потребители.

Формулирането на ясни цели относно климата позволява те да бъдат пренесени в законодателни актове и да допринесат за по-чисти води, почви и въздух, за модернизиране на домовете и по-ниски сметки за енергия, за по-екологичен и ефективен транспорт, за по-полезни храни и по-добро здраве на сегашното и бъдещите поколения. Бизнесът също ще спечели от откритите се възможности за развитие на зелената икономика и създаването на работни места в сектори като производството на енергия от възобновяеми източници и подобряването на енергийната ефективност на сгради.

За по-ефективно изпълнение на климатичните политики и по-добра предвидимост за бизнеса декарбонизация е обвързана със секторни политики, с фокус върху енергетиката, индустрията, транспорта, сградите, селското стопанство и земеползването.

Планът предоставя актуализирани прогнози, които отбелязват подобрене в сравнение с проекта на плана, показвайки че съществуващите и планираните политики и мерки ще доведат до намаление от 11,06% през 2030 г. в сравнение с 2005 г., надхвърляйки с 1,06 процентни пункта националната цел за ESR.

2. В заданието за ЕО по отношение на връзката с национални стратегически, планови и други документи е необходимо да бъдат взети предвид и Плановите за управление на речните басейни за периода 2022-2027 г. и Планове за управление на риска от наводнения за периода 2022-2027 г. ПУРБ 2022-2027 г., приет с Решение № 919 на Министерски съвет от 31.12.2024 г., публикуван на сайта на дирекцията, в секция ПУРБ, ПУРБ на ЗБР (2022-2027), ще бъде с период на действие до 2027 г. Следва да се вземе предвид извършеното актуализиране на характеристиките на повърхностните и подземните водни тела в ЗБР, актуализацията на характеристиките на района за басейново управление, целите за опазване на повърхностните и подземните води и мерките за тяхното постигане. За водните тела в териториалния обхват на ЗБР, в ПУРБ са предвидени и разписани мерки основни и допълващи, с които се цели постигане, запазване и подобряване на „добро“ химично и „добро“ количествено състояние на водните тела и зоните за тяхната защита. Формулирането на тези мерки цели предприемане на необходимите действия за предотвратяване или минимизиране на неблагоприятните последици. Проекта на ПУРБ и Програмата от мерки към него са публикувани и публично достъпни на интернет страницата на БД ЗБР: www.wabd.bg.

По-подробна информация за всички мерки и действия към тях за поддържане на доброто състояние/потенциал водните тела, е налична в Приложение 7.2.2. „Програма от мерки за повърхностни и подземни водни тела“ от Раздел VII на ПУРБ на ЗБР (2022-

2027), публикувана на сайта на БД ЗБР, www.wabd.bg, в секция ПУРБ, ПУРБ на ЗБР (2022-2027).

Плана за управление на риска от наводнения (ПУРН) за Западнбеломорски район за басейново управление, за периода 2022-2027г., с актуализирана Програма от мерки, е приет с Решение № 940/28.12.2023 г. на Министерски съвет. Планът за управление на риска от наводнения (ПУРН) за Западнбеломорски район за басейново управление, за периода 2022-2027г., е изготвен на основание чл. 146о, ал. 1 от Закона за водите, с актуализирани РЗПРН, утвърдени със Заповед № РД-802/10.08.2021 г. на Министъра на околната среда и водите. В ПУРН на ЗБР (2022-2027) в Приложение Ж е разработена програма от мерки, насочена към намаляване на риска от наводнения, като част от мерките са планирани за конкретни РЗПРН, а други са общи за района на басейново управление (РБУ) и могат да бъдат прилагани и на места извън РЗПРН.

Със Заповед № РД-802/10.08.2021 г. Министъра на околната среда и водите са утвърдени актуализираните в съответствие с методиката по чл. 187, ал. 2, т. 6 от ЗВ, райони със значителен потенциален риск от наводнения, като в Западнбеломорски район за басейново управление са определени 17 РЗПРН, от които 3 нови. Те са разположени в трите основни поречия – на р. Струма (10 бр.), на р. Места (6 бр.) и на р. Доспат (1бр.). Необходимо е предвидените инвестиции в плана да бъдат съобразени с риска от наводнения и да се предприемат мерки за недопускане и превенция на наводнения и защита на обектите при евентуални такива явления. В заданието за обхват и съдържание на ЕО на плана следва да се предвидят екологичните рискове, свързани с евентуални бъдещи наводнения.

3. В ДЕО следва да бъде включена информация за зоните за защита на водите, които са регламентирани в чл. 119а от ЗВ: зони за защита на питейните води; зони с води за къпане; зоните, в които водите са чувствителни към биогенни елементи, включително: уязвими зони и чувствителни зони; зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми; защитени територии и зони, обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване (защитени зони от екологичната мрежа НАТУРА 2000). Зоните за защита на водите по чл. 119а от Закона за водите в Западнбеломорски район са разгледани в Раздел 3 на ПУРБ на ЗБР (2022-2027). В тази връзка, следва да се има предвид, че съгласно чл. 116, ал. 2, т. 3 от Закона за водите всички води и водни обекти се опазват от изтощаване, замърсяване и увреждане с цел поддържане на необходимото количество и качество на водите и здравословна околна среда, съхраняване на екосистемите, запазване на ландшафта и предотвратяване на стопански щети, като за постигане на тези цели се определят зони за защита на водите.

4. Потенциалното въздействие на климатичните промени върху състоянието на качеството на водните ресурси се прогнозира да бъде най-силно в повърхностните водни тела. За приетия като работен сценарий на климатични промени RCP 8.5 с плавно нарастващи емисии на парникови газове във времето (най-песимистичен сценарий) прогнозираните тенденции за изменението за оттока са най-силно проявени в дългосрочен план за периода 2071-2100 г. Процесите на изменение на климата и натиска, който тези процеси оказват върху водите, за ЗБР са приложими резултатите от научна разработка на тема „Оценка на натиска и въздействието върху повърхностните и подземните води от изменението на климата и оценка на наличието на вода за икономическите сектори“. В резултат на научната разработка е изготвен „Подход за оценка на натиска и въздействието

върху повърхностните и подземните води от изменението на климата и оценка на наличието на вода за икономическите сектори“.

Очакваните промени от изменение на климата ще рефлектират главно във величината на оттока, периода на повторение, сезонността, вариация между средни и екстремни стойности; качеството на водите; чувствителността и устойчивостта на екосистемите, местообитанията и/или видовете, подложени на тези промени. Местообитанията, които са вече в уязвими речни участъци, вероятно ще бъдат найчувствителни към променящите се климатични условия. Въпреки че има много неясноти, свързани с въздействието на изменението на климата, оттам с идентифицираните последиците от изменението на климата върху останалите видове натиск, повечето от ефектите са потенциално отрицателни. Климатът по този начин се очаква да утежни съществуващия натиск върху водните ресурси. Значимостта на натиска от изменение на климата не може да се разглежда изолирано от наличието и значимостта на други видове натиск върху дадено водно тяло.

5. При прегледа на съществуващите екологични проблеми при компонент „Води“ е необходимо да се вземат предвид значимите видове натиск в резултат от човешката дейност върху състоянието на повърхностните и подземните води, разгледани в Раздел 2 на ПУРБ на ЗБР (2022-2027). Актуализиран преглед на въздействието от човешка дейност върху състоянието на повърхностните и подземните води е извършен в процеса на актуализация на Плана за управление на речните басейни (ПУРБ) на Западнобеломорски район за третия планов период – 2022-2027г. Планираните инфраструктурни проекти, в обхвата на плана, могат да окажат допълнителен натиск върху повърхностните и подземните водни тела, както и на зоните за защита на водите, в случаите когато тяхната реализация изисква водовземане и/или ползване на повърхностни и подземни водни обекти, или местоположението им е в близост до водни обекти и зони за защита на питейните води.

6. ПУРБ определя рамката на интегрираното управление на водите на басейново ниво и включва програма от мерки за постигане на целите за опазване на околната среда (Раздел 7 на ПУРБ). В ПУРБ е залегнал принципът за опазване на повърхностните и подземните води от изтощаване, замърсяване и увреждане с цел поддържане на необходимото количество и качество на водите и здравословна околна среда, съхраняване на екосистемите, запазване на ландшафта и предотвратяване на стопански щети.

7. ИНПЕК е важен документ за средносрочно планиране, който същевременно съдържа и дългосрочни прогнози за оценка на икономическо и енергийно развитие на страната. Документът определя националните цели по петте измерения на плана до 2030 г. – декарбонизация, енергийна ефективност и сигурност, вътрешен енергиен пазар, както и научни изследвания, иновации и конкурентоспособност. Същевременно ИНПЕК следва да обосновава националната позиция по отношение на общоевропейските цели и политики с оглед на националните особености и инвестиционни възможности. Окончателният ИНПЕК представя информация за предвидените политики и мерки, но е необходимо да бъде представено описание на техния обхват, график и очакваното въздействие върху намаляването на емисиите на парникови газове. Необходимо е да бъде включена достатъчно подробна информация относно прогнозите за селското стопанство, като най-големият източник на емисии, различни от CO₂, особено N₂O.

7. Произтичащите от разглежданият Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България – актуализация 2024 г. планове, програми, инвестиционни

намерения и проекти, и/или техните изменения е необходимо да бъдат оценявани за допустимост спрямо Плановете за управление на речните басейни (ПУРБ) и Плановете за управление на риска от наводнения (ПУРН) за съответния планов период и могат да бъдат одобрени само след провеждане на приложимите процедури по реда на Глава шеста от Закона за опазване на околната среда - по екологична оценка (ЕО) за планове и програми и за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС), съгласно изискванията на чл.155, ал.1, т.23 от Закона за водите, за инвестиционни предложения.

Въз основа на гореизложеното, Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ дава положително становище по изготвеното *Задание за обхват и съдържание на екологична оценка и схема за консултации на Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България – актуализация 2024 г.*, като бъдат взети предвид и направените препоръки в настоящото писмо.

29.7.2025 г.

X

Стоянка Манолева
Директор на БДЗБР
Signed by: STOYANKA NIKOLOVA MANOLEVA